

ETIOLOGIA ȘI MANAGEMENTUL ÎN PSIHOZELE SIMPTOMATICE

Aurelia Hușanu, Larisa Boronin

Conducător științific: Larisa Boronin

Catedra de sănătate mintală, psihologie medicală și psihoterapie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Psihoze simptomatice includ stări psihice, care apar în timpul sau în urma unor boli somatice, intoxicații, infecții. Conform conceptului lui K. Bonhoeffer, creierul răspunde la pericolele exogene cu 5 tipuri de reacții nespecifice: delirium, tulburări crepusculare, amnezie, oneiroid, halucinoză. **Scopul lucrării.** Elucidarea etiologiei și dezvoltării psihozelor simptomatice și managementul psihiatric în psihozele simptomatice. **Material și metode.** Studiul a fost realizat în urma unei analize teoretice și a sintezei bazată pe bibliografia oficială (77 de surse). Materialul a fost prezentat de un spectru de probleme psihiatrice ce privește asocierea cu patologii de diverse origini: somatice, neinfecțioase, infecțioase, neurologice, endocrinologice, vasculare, intoxicații. **Rezultate.** Etiologia corelează și este direct proporțională cu trei factori principali: maladii somatice, boli infecțioase, neinfecțioase. Psihozele simptomatice rezultă în urma acumulării unui bagaj de factori de risc în instalarea acestora, descriși ca fiind: expunerea încontinuu a organismului la stres, substanțe chimice nocive și atitudinea indiferentă a indivizilor referitor la propria sănătate. Managementul și tratamentul psihozelor simptomatice depind în totalitate de patologia de bază diagnosticată anterior, urmat ulterior de psihofarmacologia conform sindrom/simptom. Abordarea pacientului trebuie să fie bio-psiho-socială, dar inițierea tratamentului depinde de etiologia psihozei. **Concluzii.** Școlarizarea populației despre sănătatea mentală, presupune diagnosticarea precoce și stoparea dezvoltării psihozelor simptomatice. Managementul trebuie să fie elaborate în mai multe etape: tratamentul maladiei primare, tratamentul simptomelor psihiatrice, psihoterapia și reîncadrarea în societate. **Cuvinte-cheie:** psihoze simptomatice, stare psihică, reacții nespecifice.

THE ETIOLOGY AND MANAGEMENT IN SYMPTOMATIC PSYCHOSES

Aurelia Hușanu, Larisa Boronin

Scientific adviser: Larisa Boronin

Department of Mental Health, Medical Psychology and Psychotherapy, Nicolae Testemițanu University

Background. Symptomatic psychoses include mental states, which appear during or following some diseases, intoxications, infections. The concept of Bonhoeffer K. defined that the brain responds to exogenous dangers with 5 types of non-specific reactions: delirium, crepuscular disorders, amnesia, oneiroid, hallucinosis. **Objective of the study.** Elucidation of the etiology of the development of symptomatic psychoses and psychiatric management in symptomatic psychoses. **Material and methods.** The study was carried out following a theoretical analysis based on the official bibliography (77 sources). The material was presented by a spectrum of psychiatric problems in association with pathologies of various origins: somatic, non-infectious, infectious, neurological, endocrinological, vascular, intoxications. **Results.** The etiology correlates to three main factors: somatic diseases, infectious and non-infectious diseases. Symptomatic psychoses result from the accumulation of favorable factors in their installation, described as: continuous exposure of the body to stress, harmful chemicals, and the indifferent attitude of individuals regarding their own health. The management and treatment of symptomatic psychoses depend entirely on the previously diagnosed pathology followed later by psychopharmacology according to syndrome/symptom. The approach to the patient must be bio-psycho-social, but the initiation of treatment depends on the etiology of the psychosis. **Conclusion.** Educating the population about mental health would lead both to early diagnosis and to stopping the development of symptomatic psychoses. The management must be developed in several stages: treatment of the primary disease, of psychiatric symptoms, psychotherapy, and reintegration into society. **Keywords.** symptomatic psychoses, mental state, non-specific reactions.